«Бекітемін»

Ж.Жабаев атындағы

№ 234 орта мектеп директоры

Уразбаева Ж.К______

29.08.2024 ж

4 «Б» сыныбына арналған Әдебиеттік оқудан ақысыз үйірменің жұмыс бағдарламасы

(Әдебиет әлемі)

Бастауыш сынып мұғалімі: Уразбаева А.Ж

2024-2025 Оқу жылы

Түсініктеме хат мазмұны

Бұл бағдарламада жаңартылған білім беру мазмұнының ерекшеліктерін ескере отырып,
4-сыныптың әдебиеттік оқу мен қазақ тілі оқулығының тақырыптары мен тарауларына сәйкестендіре отырып әзірленді. Онда жанды табиғат; Жақсыдан үйрен, жаманнан жирен; Уақыт;Сәулет өнері ;Өнер,Атақты тұлғалар; Су-тіршілік көзі; Демалыс мәдениеті.Мерекелер және т.с.с мәселелер қарастырылған.

Бағдарламаның мақсаты:

- Бастауыш сынып оқушыларының сауаттылығын қалыптастыру .
- Оқушылардың қазақ тілі пәніне қызығушылығын, ынтасын арттыру.
- Көркем әдебиет жанрына байланысты өлең, шығарма жазуға дағдыларын қалыптастыру;

Бағдарламаның міндеттері:

- Оқушының жеке тұлға ретінде қалыптасуына әсер ету
- Оқушылардың оқу дағдыларын (дауыстап, іштей, дұрыс, саналы, мәнерлеп оқу) қалыптастыру;
- Қазақ және әлем әдебиетінің балаларға арналған озық шығармаларымен таныстыру;
- Көркем шығарманы оқуға сүйіспеншіліктерін ояту, шығарманың мәнін түсінуін қамтамасыз ету, оқырмандық қабілетін қалыптастыру;
- Сөйлеу және жазба тілдерін жетілдіру, шығармашылық әрекетке баулу.
- Оқушылардың ұлтжандылық сезімдерін арттырып, патриоттыққа тәрбиелеу.

4 «Б» сынып«Әдебиет әлемі» үйірмесіне қатысу журналы

р/с	Оқушылардың аты-жөні	қыркүйек		қазан		қараша		желтоқсан		қаңтар		ақпан	
		16.09	30.09	7.10	21.10	11.11	25.11	9.12	23.12	13.01	27.01	10.02	24.02
1	Әскербек Мейіржан	+	+	+	+	+	+	+	+				
2	Болат Нұрсәуле Нұрғалиқызы	+	+	+	+	+	+	Ж	+				
3	Жаңақ Бағдаулет	+	+	+	+	+	+	+	+				
4	Қуантқан Мадина Болатқызы	+	+	Ж	+	+	+	+	+				
5	Қуанышбай Әсел Нұрланқызы	+	+	+	+	+	+	Ж	+				
6	Қуанышбекқызы Асылай	+	+	+	+	+	+	+	+				
7	Маратұлы Арсен	+	+	+	+	Ж	+	+	+				
8	Руслан Айзере Нұрланқызы	+	+	Ж	+	+	+	+	+				
9	Серік Нұрперзент Бағдатұлы	+	+	+	+	Ж	+	+	+				
10	Тәжібек Саят Қылышбекұлы	+	+	+	+	+	+	+	Ж				
11	Тлеулесова Манат Маратқызы	+	+	+	+	+	Ж	+	+				
12	Бақытжан Құдірет												

Ақпараттық- әдістемелік бөлім

Бағдарламаның мақсатына сәйкес оқушылардың қазақ тілі пәніне қызығушылығын, ынтасын арттыруымен қатар газет шығару, түрлі саяхаттар мен сайыстар ұйымдастыру, викториналар, ребустар мен жұмбақтар құрастырып, олардың шешімін табуға мүмкіндіктер туғызу арқылы шығармашылығын, ізденімпаздығын тереңдету жүзеге асады. Осы бағытта жасалған оқушылардың іс- әрекеті қалыптастырушы бағалау арқылы қолдау тауып отырады.

Қалыптастырушы бағалау оқу үдерісінің ажырамас бір бөлігі болып табылады, тоқсан барысында мұғалім тарапынан жүйелі өткізіліп отырады. Қалыптастырушы бағалауда баға, балл қойылмайды, мұғалім мен білім алушы арасында үздіксіз кері байланыс қамтамасыз етіледі. Қалыптастырушы бағалау кезінде білім алушылардың қателесуге, оны түзетуге құқығы бар. Бұл білім алушылардың мүмкіндігін анықтауға, қиыншылығын табуға, оң нәтижеге қол жеткізуіне көмектесуге, дер кезінде оқу үдерісін түзетуге мүмкіндік береді.

Қалыптастырушы бағалау барысында оқушылар: өз ойын еркін жеткізіп, өзіне-өзі баға беруге, сыныптастарын бағалауға үйренеді, жеке, жұппен, топпен жұмыс істей жүріп ынтымақтастыққа ұмтылады, бір-бірін тыңдауға, талдауға, салыстыруға, сабақты қорытындылауға, өз пікірін дәлелдей алуға үйренеді.

Мұндағы қалыптастырушы бағалау:
- тиімді кері байланыс беру,
- түртіп алу арқылы бағалау,
- ауызша және жазбаша бағалау,
- сұрақ қою арқылы бағалау,
- өзін-өзі бағалау,
- өзара бағалау және т.б. әдіс-тәсілдер арқылы жүзеге асырылады.

Мұғалім тарапынан:
• сабақ мақсатына сәйкес бағалау критерийлерін анықтап, оқушыларға ұсыну;
• оқушының қай деңгейге жеткенін дәлелдеуге көмектесетін бірлескен оқу ортасын құру;
• оқушыларды дамытуға жағдай жасайтын сындарлы кері байланысты қамтамасыз ету;
• оқушыларды бірін-бірі бірлесе оқытудың сапалы көзі ретінде қатыстыру қамтамасыз етілуі қажет.

Пайдаланылған әдебиеттер:

1. «Қазақстан халықтарының ертегілері». Алматы, 1996 ж.
2. «Мақал-мәтелдер жинағы» Алматы 2001ж.
3. «Әрі оқу, әрі ойын» М.Әлімбаев Алматы, 2001ж.
4. «Шешендік сөздер»
5. Н.Әлімгереев Алматы, 2001ж.
6. Бастауыш мектеп
7. Балаларға арналған өлеңдер жинағы Алматы, 2004ж.

Оқушылардың сабаққа қатысу журналы

4 «Б»

Р/с	Тақырыбы	Сағат саны	Өткізілу түрі	Білімдік мазмұны	Мерзімі
1	Кіріспе. Қазақ әдебиеті-сөз өнері туралы ғылым.	1	Танымдық сабақ	Қазақ әдебиеті ғылымы жөнінде мәлімет беру. Деректі фильм көрсету.	16.09
2	Әлемге танымал әдебиетшілер	1	Танымдық сабақ	Әлемге танымал әдебиетшілер жайлы мәлімет беру. Қызықты деректермен таныстыру.	30.09
3	Қазақ балалар әдебиетінің негізін салушылар	1	Танымдық сабақ	Қазақ балалар әдебиетінің негізін салушылар жайлы мағлұмат беру. Деректі фильм көрсету.	4.10
4	Сәлем- сөздің анасы	1	Танымдық сабақ	Сәлемдесу әдебі,мәдениеті,түрлері туралы түсінік беріледі.	21.10
5	Қазақстан – егемен ел	1	Танымдық сабақ	Отанға,еліне,жеріне деген сүйіспеншілік қалыптасады.	11.11
6	Табиғат-тіршілік бесігі	1	Практикалық жұмыс	Табиғатты қорғауға,аялауға үйренеді.Жасыл өсімдік өсімі өсіреді.	25.11
7	«Мәнерлеп оқу шебері» көркем сөз оқу сайысы	1	Сайыс сабақ	Көркем сөзді мәнерлеп,мақамына келтіріп оқуды меңгереді.	9.12
8	Еңбегі жанған еңбеккерлер	1	Танымдық сабақ	Еліміздің еңбеккерлері туралы түсінік беру,деректі фильм көрсету.	23.12
9	Қызыл кітапқа енген құстар	1	Саралай оқыту сабағы	Қызыл кітап туралы мағлұмат беру,құстарды қорғауға дағдыланады,тілдік-сөздік қорлары артады.	13.01
10	Айтыс-халық қазынасы	1	Танымдық сабақ	Айтыс өнері,түрлері және айтыскер ақындар туралы түсінік беру.Деректі фильм көрсету.	27.01
11	Тазша баланың өтірік өлеңдері	1	Танымдық сабақ	Тазша бала туралы білімдері кеңейеді, өтірік өлең құрастыру арқылы ой-өрісі,қиялы, сөздік қоры дамиды.	10.02
12	Біз не үйрендік?	1	Өзіндік жұмыс	Оқушылардың алған білімдерін қорытындылау, бекіту, бағалау	24.02
13	Менің арманымдағы мамандық.	1	Түсіндіру	Мамандық таңдауға үйренеді. Еңбексүйгіштікке баулиды.	3.03
14	«Білімге құштарлық» білім сайысы	1	Сайыс сабақ	Білімге қызығушылығы артады.	17.03
15	Логикалық тапсырмалар	1	Өзіндік жұмыс	Ойлау қабілеттерін дамыта отырып, алған білімдерін тереңдету.	7.04
16	Этнографиялық жұмбақтар	1	Танымдық сабақ	Этнография және этнографиялық жұмбақтар туралы түсінік бере отырып, жұмбақтардың тақырыптарын, құрылысын, тілдік қолданысын меңгерту, халық өміріндегі маңызы мен туу себептерін таныту	21.04
17	Қазақстан спортшылары	1	Танымдық сабақ	Спорт, денсаулық туралы білімдері жетіледі, спортпен шұғылдануға қызығушылығы артады.Деректі фильм көрсету.	5.05-19.05

Ж.Жабаев атындағы № 234 мектептің 2024-2025оқу жылы «Әдебиет әлемі» үйірмесіне қатысатын 4 «Б» сынып оқушылардың тізімі.

р/с	Оқушылардың аты-жөні	Туған жылы, айы,күні	Куәлік №	ЖСН	мекен-жайы	Телефон номер
1	Өскербек Мейрожан	12.12.2014	№4142788	141212504980	Ж.Жырау №96	87024905095
2	Болат Нұрсауле Нұрғалиқызы	12.01.2015	№4143007	150112604566	Түстібаев №45	87781594662
3	Жангак Бағдаулет	21.05.2015	№4880538	150521504563	Достық №16	87021354324
4	Куанткан Мадина Болатқызы	25.07.2015	№4780916	150725603164	Сайын №23	87758718387
5	Куанышбай Әсел Нұрланқызы	21.04.2015	№414493	150421603954	Әубакіров №103	87781465221
6	Куанышбекқызы Асылай	21.07.2015	№4780924	150721604745	Бегімана №12	87751281887
7	Маратұлы Арсен	07.09.2015	№4781279	150907504462	Ж.Жырау №63	87785578533
8	Руслан Айзере Нұрланқызы	26.02.2015	№4144624	150226604249	Қобыланды №18	87024745471
9	Серік Нұрперзент Бағдатұлы	23.01.2015	№4143079	150123504689	Әбілхайырхан пер№7а	87782431175
10	Тажібек Саят Қылышбекұлы	20.02.2015	№4044579	150220504130	Достық№46	87783682287
11	Тлеулесова Манат Маратқызы	09.01.2015	№4140884	150109602800	Досмамбетов№ 15	87088705774
12	Бақытжан Құдірет	14.12.2013	№4121633	131214457645	Бегім ана№13	87018234550

Сынып жетекшісі: Уразбаева Айнагул Жетпергенқызы Барлығы- 12/6қыз
2015-5 қыз 2015-5 ұл 2014- 1 ұл 2013- 1 ұл

№234 Ж. Жобаев атындағы
орта мектептің
директоры Ж. Уразбаевоға
4 "Г" сынып оқушысы
ата-ана Алексеева Гүлмира

өтініш

Менің сізге өтініш жазу себебім.
Менің балам Құлмұхамбетқызы Ақмаржан
„Қазақ тілі, әдебиетпен оқыту" пәндерінің
ағылшын үйірмесіне қатыстыруыңызды сұраймын.

Өтініш иесі: [signature] Алексеева Г.

№294 Ж. Жабаев атындағы
орта мектептің
директоры О.С. Уразбаеваға
4 «Б» сынып оқушысы
ата-ана: Уклева Әсель

Өтініш

Менің сізге өтініш жазу себебім
Менің балам Ұзантқан Марина
«Қазақ тілі, әдебиеттік оқыту» пәндерінен ақысыз
үйірмеге қатыстыруыңызды сұраймын

Өтініш иесі: [signature] Уклева Ә.

№234 Ж. Жабаев атындағы
орта мектептің
директоры Ә.С Ұразбаеваға
4 "Б" сынып оқушысы
ата-ана Байназарова Әсемгүл

Өтініш

Менің бұл өтінішті жазу себебім
Менің балам Құрманбай Әсель
"Қазақ тілі, әдебиеттік оқыту" пәндерінен ақысыз
үйірмеге қатыстыруыңызды сұраймын.

Өтініш иесі: Бай… — Байназарова Ә.

№234 Ж. Жабаев атындағы
орта мектептің
директоры Ж. Ураزбаеваға
4б сынып оқушысы
Акберген Бурастоғ
ата-анасынан

Өтініш

Менің сізге өтініш жазу себебім
Менің балам ~~Ак~~ Руслан Айзере
қазақ тілі, әдебиеттік оқу
пәндерінің ақысыз үйірмеге
қатыстыруыңызды сұраймын.

Өтініш иесі: Ата- Акберген Бурастоғ

№234 Ж.Жабаев атындағы
орта мектептің
директоры Ж. Уразбаеваға
4 "Б" сынып оқушысы
ата-ана: Жумахметова
Жемкул

Өтініш

Менің сізге өтінішім жазу себебім
Менің балам Жербек Мейрімжан
"Қазақ тілі, әдебиеттік оқыту пәндеріне"
ақысыз үйірмеге қатыстыруыңызды
сұраймын.

Өтініш иесі: Жумахметова Ә

№ 234 Ж. Жабаев атындағы
орта мектептің
директоры: Ж. Уразбаевқа
4 "б" сынып оқушысы
ата-ана Бердібай Ж.

Өтініш

Менің сізге өтініш жазу себебім. Менің баламы Жонғұлы Балдаулет „Қазақ тілі, әдебиеттік оқыту" пәндерінен ашқан үйірмеге қатыстыруыңызды сұраймын.

Өтініш иесі: ~~Бер~~ Бердібай Ж.

№2,4 Ж. Жабаев атындағы
Орта мектептің
директоры Ж. Куазбаеваға
4 "Б" сынып оқушысы
ата-ана Амандосова Фариза

Өтініш

Менің сізге өтініш жазу себебім
Менің балам Бағытжан курделі
«Қазақ тілі „Әдебиеттік оқу" пәндерінен арнайы
үйірмеге қатыстыруыңызды сұраймын.

Өтініш иесі: [signature] Амандықова Ф.

№234 Ж. Жабаев атындағы
Орта мектептің
директоры Ж. Уразбаеваға
4 "Б" сынып оқушысы
ата-ана Алпысбаева Айгерім

Өтініш

Менің сізге өтініш жазу себебім менің балам Тәжібек Саят "Қазақ тілі", "Жеделтетіп оқыту" пәндерінен ақысыз үйірмеге қатыстыруыңызды сұраймын.

Өтініш иесі: Алпысбаева. А

№234 Ж. Жабаев атындағы
орта мектептің
директоры Ж. Уразбаеваға
4"б" сынып оқушысы
ата-ана Бақытжан Жансая

Өтініш

Менің сізге өтініш жазу себебім.
Менің балам Серік Нұрперзент „Қазақ тілі", "Әдебиеттік оқыту" пәндерінен ақысыз үйірмеге қатыстыруыңызды сұраймын.

Өтініш иесі: [signature] Бақытжан Жансая

№234 Ж. Жабаев атындағы
орта мектептің
директоры Ж. Уразбаеваға
4 "б" сынып оқушысы
ата-ана Бақытжан Жансая

Өтініш

Менің сізге өтініш жазу себебім.
Менің баламе Серік Нұрперзент „Қазақ тілі", "әдебиеттік оқыту" пәндерінен ақысыз үйірмеге қатыстыруыңызды сұраймын.

Өтініш иесі: [signature] Бақытжан Жансая

№234 Ж. Жабаев атындағы
орта мектептің
директоры Ж. Уразбаеваға
4 "Б" сынып оқушысы
ата-ана Сармолдаева А.

Өтініш

Менің сізге өтініш жазу себебім
Менің балам Мораткызы Арсен
„Қазақ тілі, әдебиеттік оқыту" пәндерінен ақысыз
үйірмеге қатыстыруыңызды сұраймын.

Өтініш иесі: [signature] Сармолдаева А.

№234 Ж.Жабаев атындағы
орта мектептің
директоры К.Уразбаевага
4-Б сынып оқушысы
ата-ана Елханова Мадина

Өтініш

Менің сізге өтінішім жазу себебім
Менің балам Болат Нурсаули
,,Қазақ тілі, әдебиеттік оқу" пәндеріне
арнайы үйірмеге қатыстыруыңызды
сұраймын.

Өтініш иесі: [signature] Елханова М

Әдебиет әлемі
16.09.2024

Қазақ әдебиетінен тест сұрақтары, жауаптарымен

Қазақ әдебиеті.

Тест. 11 - сынып

1. «Өткен күндер» жинағының авторын анықтаңыз.
A) С. Сейфуллин.
*Ж. Жабаев.
C) Ғ. Мүсірепов.
D) Б. Майлин.
E) І. Жансүгіров.

2. Ғ. Мүсіреповтің «Ер ана» әңгімесіндегі кейіпкерді табыңыз.
A) Нағима.
*Ақлима.
C) Мәрзия.
D) Қапия.
E) Наталья.

3. Монолог дегеніміздің не екенін анықтаңыз.
A) Қалыпты жағдайдан әсірелеп суреттеу.
*Шығарма кейіпкерлерінің өзара кезектесе сөйлесуі.
C) Әдеби шығармадағы оқиға желісі.
D) Бір адамның ұзақ сөзі.
E) Табиғат көркін суреттеу.

4. Шығарманың тақырыбы деген ұғымға сәйкес келетін жауапты көрсетіңіз.
A) Оқиғалардың мазмұндық байланысы.
*Жазушының көркем шығармасына негіз, арқау еткен өмір құбылыстарының түйіні.
C) Жазушының үндейтін белгілі бір пікірі, айтқысы келетін ойы.
D) Оқиға өтетін орынмен таныстыру.
E) Қаламгердің өмір құбылысына берген бағасы

5. А. Байтұрсынұлының өлеңдер жинағын көрсетіңіз.
A) «Шолпан».
*«Маса».
C) «Асау тұлпар».
D) «Өткен күндер».
E) «Домбыра».

6. «Өтеген батыр» дастанының авторын табыңыз.
A) С. Сейфуллин.
*М. Жұмабаев.
C) І. Жансүгіров.
D) Ж. Жабаев.*
E) Б. Майлин.

7. Мағжан Жұмабаев Омбының мұғалімдер дайындайтын семинариясын қай жылы бітіргенін көрсетіңіз.
A) 1918 ж.
*1916 ж.
C) 1914 ж.

Әдебиет әлемі

21.10.2024 ж

Сәлем сөздің анасы

Кез-келген әңгіменің басы сәлемдесуден басталады. Барлық нәрсенің басы қалай басталатындығына байланысты сәлемдесу де маңызды орын алады. Ескі уақыттан бері ата-бабамыз айтып келе жатқан «Сәлем – сөздің анасы» және осы сәлемдесуге байланысты көптеген мақалдар бар. Сәлемдесу туралы Құранда: «Сендерге сәлем беріліп, игі ниет білдіргенде, сендер одан да артық ниет білдіріп, одан жақсы сәлем беріңдер немесе жоқ дегенде дәл солай сәлем қайтарыңдар. Алла барлық нәрсені жіпке тізіп есепке алуда һәм бәрінің тиісті қарымын қайтарады»[1] – делінген. Бұл Құран аяттарына қатысты «Әдепшілік белгісі, Иіліп сәлем бергені. Жақындықтың белгісі, Кешіктірмей келгені»[2] – деген мақалдарды ауыл ақсақалдары жиі-жиі айтып отырады.

Ал осы сәлем сөзінің мағынасына келетін болсақ, Сәлем сөзі – араб елінде тыныштық, бейбітшілік, сенімділік деген мағынаны білдіреді. Сәлемдесу – бұл ишара, жақындық ниет, ілтипат білдіріп, жылы шырай танытуы. Адамшылық әдеп амандасудан басталады. Сондықтанда салт-дәстүрімізде сәлемдесіп, амандасуға көп көңіл бөлген.

Сәлемдесудің түрлеріне келер болсақ әр елде әртүрлі. Алысқа бармай-ақ өзіміздің Қазақтанды мысалға алайық. Қазақстанның қазіргі жастар арасында сәлемдесудің көптеген түрі (*бет сүйісіп, құшақтасып, жұдырықпен т.б.)* кездесетінін көріп жүрміз. Амандасудың бұлайша көбейуінің себебі жастардың көпшілігінің Батыс елдеріне еліктеуінен болып жатқаны көпшілігімізге белгілі. Ал біздің салт-дәстүрімізде амандасудың олай болмаған. Біздің салт-дәстүрімізде амандасқанда екі қолдап қол алысып, дауысын шығарып тұрып «Ассалаумағалейкум» деп айтқан. «Ассалаумағалейкум» сөзі «Алланың сізге сәлемі болсын» деген мағынаны білдіреді. Бұлай амандасқан адамға «Уағалейкумассалам» деп жауап береді. Бұл сөздің мағынасына келер болсақ, «Сізге де Алланың сәлемі болсын» деген мағына береді. Қазақ жұрты амандасып, хал-жағдайын сұрағанда «аузын ашса жүрегі көрінетіндей» - деп айтатын болған. Бұл біздің қонақжайлылығымыз бен салт-дәстүріміздің қандай болғандығын көрсетеді.

Негізінде біздің асыл дініміз Исламда амандасқан кезде: «Ассалаумағалейкум уа рахматуллаһ» – деп айтқан, ал оған: «Уағалейкумассалам уа рахматуллаһи уа баракатуһ» – деп жауап қайтарған. Ал сәлем сөзінің өзі Алланың 99 есімдерінің бірі: «Әс-Сәләм» – бұл амандық беруші, есен сақтаушы деген мағынадағы сөздерге жақын. Құран Кәрімде бір рет кездесетін осы сөз Аллаға ғана қолданылады. Алланың сәлеммен сипатталуы, Оның бұл сипатқа барлық нәрседен де лайық болғандығынан. Сол себепті де Алланың құлдары арасында сәлемді жаю – Исламның ең ізгі амалдардың бірі.[3] Осы себепті де біздің елімізде жас буынға сәлемдесуді сабақ ретінде үйретіп отырған.

Қазақ балалар әдебиетінің негізін салушылар

қазақ әдебиетінің мектеп жасына дейінгі және мектеп жасындағы балаларға арналған саласы. Оның қайнар көзі қазақ фольклорынан бастау алады (қ. Қазақ балалар фольклоры).

Тарихы

[өңдеу | қайнарын өңдеу]

Қазақ балалар әдебиетінің алғашқы жазба үлгілерін 19 ғ-да Ы. Алтынсарин жасады. Ол балаларды өнер-білімге тәрбиелейтін, еңбекке баулитын, этикалық, эстетикалық тәрбие беретін өлеңдер мен әңгімелер жазды. Сондай-ақ, қазақ фольклорынан балалардың тіліне түсінікті жеңіл шығармаларды іріктеп, орыс балалар әдебиетінен қысқа да қызықты әңгімелер аударып, құрастырды, ана тілінде алғашқы оқулық ("*Киргизская хрестоматия*", 1879) бастырып шығарды. Сөйтіп, бала тіліне лайықты, ойына қонымды ойнақы өлеңдері мен қызықты әңгімелері арқылы педагог-жазушы Қазақ балалар әдебиетінің негізін қалады. Қазақ балаларына арналған оқулықтар мен өлеңдер жинақтары 20 ғ-дың басында көбейе бастады.[1]

Шығармалар

[өңдеу | қайнарын өңдеу]

XX ғасырға дейін

[өңдеу | қайнарын өңдеу]

1900-1930

[өңдеу | қайнарын өңдеу]

1912 ж. орыс ақын-жазушыларының мысалдарын қазақ тіліне аударып, оған өзінің төл шығармаларын қосып, "*Үлгілі тәржіма*" атты кітап шығарды. "*Үлгілі бала*" оқулығын шығарған педагог жазушы С. Көбеев.

- М. Көшімов "*Әдеп*" (1907), "*Ақыл*" (1908) атты жинақтары,
- М. Нұрбаев "*Көргенді бала - үлгілі ана*" (1908),
- Е. Можитов "*Қазақ шәкірттеріне ақыл*" (1910)
- М. Дибердиев "*Қазақ балаларына қираәт кітабы*" (1910)
- Т. Жомартбаев "*Балаларға жеміс*" (1912)
- С. Торайғыров балалар поэзиясының көркем нұсқасы боларлық өлеңдер жазды ("Шәкірт ойы", "Оқып жүрген жастарға", "Бір балуанға", т.б.).
- І. Жансүгіров "Мақта", "Шөркей" (1929), "Жұмбақ" (1930) сурет кітапшалары,
- О. Тұрманжанов "Кошан кедей" (1927) әңгімелер жинағы.

30-жылдары Қ. Әбдіқадыров, А. Тоқмағамбетов, Г. Жароков, Ж. Саиның, 40-жылдары Қ. Аманжоловтың, М. Хакімжанованың, Е. Оразовтың балаларға арналған өлең-жырлары жарияланды.

1900-1950

[өңдеу | қайнарын өңдеу]

50-жылдардан бастап қазақ балалар поэзиясында бала психологиясын, тілін, ой-мақсаттарын жете ұғынған балалар ақындары толығып, олар жас оқырмандарға түрлі көркем шығармалар ұсынды. Қазақ балалар әдебиеті сондай-ақ, сатиралық шығармалармен (О. Әубәкіров, Ш. Смаханұлы), жаңа поэмалармен (Х. Ерғалиев, Ә. Сәрсенбаев), жинаша ертегілермен (О. Тұрманжанов, Қ. Мырза Әлі, Ә. Ахметов), ақындар Ж. Өмірбековтің, І. Мәмбетовтің, Е. Мүсіреповтің жинақтарымен, суретше-кітаптарымен толықты. Ғылымның жетістіктерін бейнелейтін шығармалар туды.

- "Бөбектерге тарту" (1961),

Әдебиет	Уақыты:9.12.2024	Сынып: 4 «Б	Мұғалім:Уразбаева А
Сабақтың атауы	Мәнерлеп оқу шебері, көркем сөз оқу сайысы Тарауды қайталауға арналған сұрақтар мен тапсырмалар		
Сілтеме	Әдебиет оқулығының әдістемесі		
Сабақтың жабдығы	Тест тапсырмалары, слайдтар, интерактивті тақта, кестелер.		
Жалпы мақсаттар **Оқыту нәтижесі**	1/Сұлтанмахмұт Торайғыровтың өмірі мен шығармашылығы туралы білім беру, өлендерінің идеясын ашу, өлеңді нақышына келтіре отырып негізгі түйінің табу. 2/Оқушылардың қоғамға деген өзіндік көзқарасының қалыптасуына ықпал ете отырып, тіл байлықтарын дамыту. Ізденімпаздық қасиеттерін қалыптастыру. 3/Өлең арқылы оқушылар бойында жауапкершілік сезімін ояту, адамгершілікке, азаматтыққа, ішкі рухани тазалыққа тәрбиелеу. Сабақтың түрі: аралас сабақ Әдіс - тәсілдері: сұрақ - жауап, СКТ, Сыни тұрғыдан ойлау стратегиясы, талқылау		
Топқа бөлу	I топ Мінездеу II топ Зерделеу III топ Бейнелеу		
Ынтымақтастық атмосферасы	Оқушылар шеңбер жасап тұрады. Мұғалім келесі оқушыға үлкен жүректі ұсынып тұрып,бүгінгі күніне сәттілік тілейді. Оқушылар бір-біріне жақсы тілек тілеп, сыныпта жақсы ахуал қалыптастырады.	Оқушылар мұғаліммен қосылып тақпақты айтады	
Үй тапсырмасын сұрау	"Ауыспалы доп" арқылы үй тапсырмасы бойынша шеңберде тұрып бірнеше сұрақтар қоямын.	Оқушылар сұрақтарға жауап бееді	
Мағынаны тану **Мәтінді тізбектеп оқу**	XX ғасырдағы қазақ әдебиетінің ірі тұлғасы, аса көрнекті ақын Сұлтанмахмұт Торайғыров 1893 жылы 28 қазанда Көкшетау облысының Қызылту ауданында туған. Екі жасында шешеден жетім қалған Сұлтанмахмұттың балалық шағы Баянауылда өтеді. Алты жасында - хат таныған Сұлтанмахмұт 1908 жылы Баянауылда Әбдірахман молданың медресесінде екі - үш жыл, 1911 жылы жаңаша оқыған Нұрғали деген мұғалімнен бір қыс оқиды. Пән негіздерін үйреніп, білімге деген ынтасы артқан Сұлтанмахмұт одан әрі оқуын жалғастыру арманына жете алмайды. Троицк, Семей, Томск сияқты ірі қалаларға барып оқуын		

Әдебиет әлемі

11.11.2024

Қазақстан егемен ел

1991 жылы біздің еліміз өз алдына егемендік алып, тұңғыш президентімізді сайлап, тәуелсіз егеменді ел болдық. Тарих беттерін парақтасақ, қазақ халқы өзінің «Тәуелсіз ел» атануы үшін ұзақ, талай қанды қырғынды, зорлық-зомбылықтарды көрді, қасірет шекті.

1986-шы жылы желтоқсан оқиғасы болды. Д. Қонаевтың зейнетке шығуына байланысты Республика компартиясы Орталық Комитетінің бірінші хатшысы міндетінен босатылды. Оның орнына Ресейден келген Г. В. Колбин сайланды. Көңілі толмаған халықтың жүрегінде наразылық ұшқыны лаулай түсті. Алаңға шығып өз ойларын айтуға тырысқан қазақтың еріимдей қарусыз жастарына мұздай құрсанған солдаттар мен милиция қызметкерлері қарсы қойылды. Қыз-жігіттерді аяусыз таяққа жықты, түрмеге қамады. Қайрат Рысқұлбеков, Ербол Сыпатаев, Ләззат Асанова Сабира Мұхаметжанова сынды жаңа ғана бүршік атып келе жатқан талшыбықтай жастарымыздың өмірін көктей үзді. Арада бес жыл өткенде қыршын өлген жастарға Алаңында ескерткіш орнатты.

2-оқушы:

Желтоқсан басталуы – ғасырлар қойнауынан жалғасып келе жатқан ұлы тарихтың бір елесі. 16 желтоқсан! Бұл ерлік пен өрлік, қайғы мен қасірет мидай араласқан әрі жарқын, әрі қаралы, қасіретті күн еді.

Тәуелсіздік – баға жетпес бағымыз,
Қымбаттан да, ең қымбатты барымыз.
Тәуелсіздік – білектегі әліміз,
Тәуелсіздік – жүректегі әніміз.
Үлгі бізге аталардың ерлігі,
Ұлағат, өнегесі, еңбегі,
Тәуелсіздік туын ұстап жоғары,
Бүгінгі ұрпақ болар елдің ертеңі.

3-оқушы.

Тәуелсіздік 11 әріптен құралған,
Сан ғасырлар қазаққа боп арман.
Талай дара, даналардың көз жасы,
Қанымен атты таң боп, бізге алдан.
Тәуелсіздік – болашақтың бағдары,
Тәуелсіздік – асулардың асқары.
Тәуелсіздік – адамдықтың белгісі,
Тәуелсіздік – үлкен істің бастауы.

4-оқушы:

Жиырма жыл, жиырма жыл азаттық,

Өзімізді құрсаудан да босаттық,

Ақтадық біз ата-баба үмітін,

Қолда қазір көк ту менен бостандық,

Желтоқсанның қанды суық ызғары,

Қалың әскер қазағымды қорлады.

Тәуелсіздікті қолдаған жастардың

Отан үшін табандары тозбады.

5-оқушы: Тәуелсіздік ел мұраты,

Жас ұрпақтың болашағы

Ұлатып берік сенім,

Бағымызға жол ашады.

Тәуелсіздік мақтанышым,

Бізге бақыт сыйлаған

Бейбіт күнде мен тыныштың,

Әрбір таңым нұр маған

6-оқушы:

Тәуелсіздік тұғырына жету үшін,
Желтоқсанның жастары салды бар күшін,
Қанын төгіп, жанын қиды аямай,
Жанын қиды елі менен жері үшін.